

Ambulanstransport med anestesipersonal, SÄS

Sammanfattning

Rutinen tydliggör ansvar och handläggning vid sekundärtransport av intensivvårdskrävande patient vid transport mellan vårdinrättningar, och ansluter till den sjukhusövergripande rutinen [Vårdansvar och överflyttning av patient mellan sjukhus, SÄS](#) [1].

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Bakgrund	1
Förutsättningar	2
Ansvarsfördelning	2
Medicinska indikationer	2
Logistiska indikationer	2
Genomförande	2
Arbetsbeskrivning	2
Dokumentinformation	3
Referens- och länkförteckning	4

Bakgrund

Patienter med manifest eller hotande svikt av vitala funktioner kan behöva transporteras mellan vårdinrättningar. Det är välkänt att sådana transporter utsätter patienten för en risk. Indikationen för en sådan transport kan både vara medicinsk, oftast från lägre till högre vårdnivå, men kan också vara logistisk; ofta för att frigöra en vårdplats eller transportera patienten närmare hemort. Transporten sker då oftast från högre till lägre vårdnivå eller mellan två sjukhus med samma vårdnivå.

Vid medicinska indikationer har alltid patienten något att vinna på transporten, vilket ibland motiverar ett visst risktagande. Vid logistiska indikationer finns nästan aldrig en sådan vinst; detta måste då återspeglas i den risk-/vinst-analys som föregår alla sekundärtransporter.

Svensk förening för läkare inom prehospital akutsjukvård (SFLPA) leder ett arbete som syftar till nationella riktlinjer för intensivvårdstransporter.

Förutsättningar

Ansvarsfördelning

Då läkare medföljer transport av en patient har denne medicinskt ansvar under transporten. Följer inte avsändande läkare med transporten själv, har enligt SOSFS 2009:10, 6 kap, § 5 [2], denne medicinskt ansvar under transporten.

Medicinska indikationer

Exempel på tillstånd som kan vara aktuella för sekundärtransport med medicinsk indikation:

- Olika former av traumatiska skador
Se RMR [Akut sekundär transport från TMS till RTC](#) [3].
- Neurokirurgisk relevanta blödningar /stroke
Se RMR [Intracerebrala hematom](#) [4]
- Akut behov av PCI/ACB/ECMO.
- Akut behov av trombektomi.
- Kärlkirurgiska och thoraxkirurgiska tillstånd som aortaaneurysm/ dissektioner i torax/buk
Se sjukhusövergripande riktlinje [Aortaaneurysm - handläggning på SÄS av akuta symtomgivande tillstånd](#) [5].
- Olika tillstånd hos barn
Se anestesiklinikens interna rutin [Transport av barn till annat sjukhus](#) [6].

Logistiska indikationer

Vanliga indikationer:

- Behov av att frigöra vårdplats.
- Transport av patienten närmare hemort.

Genomförande

Om behov finns av anestesipersonal som medföljer transporten, ska kontakt tas med jourhavande anestesiläkare snarast möjligt, tfn **3113**.

Arbetsbeskrivning

All rapportering sker enligt SBAR, se rutinen [SBAR vid SÄS](#) [7].

- Patientansvarig läkare tar kontakt med jourhavande anestesiläkare på tfn **3113**; denne informerar bakjour anestesi (dagtid: SOL på IVA).

- Bakjour anesthesi/SOL bedömer behov och beslutar om anestesipersonal ska medfölja ambulanstransporten. Beslutet om läkare, anesthesisjuksköterska eller IVA-sjuksköterska ska medfölja transporten tas av bakjour anesthesi.
- Ambulans alternativt helikopter beställs av patientansvarig läkare, efter samråd med bakjour anesthesi. Notera möjligheten att använda ambulanshelikopter, som bemannas av specialistkompetent läkare, men observera också tidsfördröjningen innan helikopter är på plats. Notera också att det ibland kan behövas specialambulans för att kunna ta med medicinteknisk utrustning. Överväg neonatalteam vid transport av små barn.
- I de fall en sjuksköterska ska medfölja transporten, ska anestesiläkaren rapportera om patientens tillstånd till denne. Enligt SOSFS 2009:10 [2] ska dessutom behandlingsstrategi och läkemedelsordinationer under transporten förmedlas. Avsändande anestesiläkare ska dessutom lämna ett direktnummer där läkaren är nåbar under transporten.
- Patientansvarig läkare på hemkliniken tar kontakt med läkare på önskad mottagande enhet.
- Ansvarig anestesiläkare tar kontakt med mottagande anestesipersonal/IVA-personal i de fall patienten ska överlämnas till sådan.

I den regionala riktlinjen [Sekundärtransporter mellan IVA-avdelningar](#) [8] finns en checklista som ska fyllas i av avsändande läkare och användas som stöd.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Peter Geiger, överläkare, anestesikliniken, SÄS

Sverrir Rikardsson, överläkare/läkarchef, anestesikliniken, SÄS

Joacim Linde, VÖL/CrEM, anestesikliniken, SÄS

Remissinstanser

Katarina Zamac, verksamhetschef, akutkliniken, SÄS

Fastställt av

Sara Degerman Carlsson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

patientförflyttning, överflyttning, vårdplatser, ambulanstransporter, informationsöverföring, vårdsamverkan, vårdplatsfrågor, vårdansvar, patientansvar, patientadministration, vårdplatsadministration, patientsäkerhet, konsultationer, vårdbegäran, vårdadministration, akut sjukdom

Referens- och länkförteckning

1. Vårdansvar och överflyttning av patient mellan sjukhus, SÄS. Sjukhusövergripande rutin, SÄS
<http://intrasas.vgregion.se> under rubrik *Sök styrdokument*
2. Socialstyrelsens föreskrifter om ambulanssjukvård m.m. (SOSFS 2009:10). Socialstyrelsens författningssamling.
<https://www.socialstyrelsen.se/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/200910-om-ambulanssjukvard-m.m/>
3. Akut sekundär transport från TMS till RTC Regional medicinsk riktlinje, Västra Götalandsregionen.
<https://hittadokument.vgregion.se>
4. Intracerebrala hematome. Regional medicinsk riktlinje, Västra Götalandsregionen.
<https://hittadokument.vgregion.se>
5. Aortaaneurysm - handläggning på SÄS av akuta symtomgivande tillstånd. sjukhusövergripande riktlinje, SÄS
<http://intrasas.vgregion.se> under rubrik *Sök styrdokument*
6. Transport av barn till annat sjukhus. Intern rutin, anestesiavdelningen, SÄS
<http://intrasas.vgregion.se> under rubrik *Sök styrdokument*
7. SBAR vid SÄS. Sjukhusövergripande rutin, SÄS.
<http://intrasas.vgregion.se> under rubrik *Sök styrdokument*
8. Sekundärtransporter mellan IVA-avd. Upprättad av AmbuAlarm Prehospitalt och Katastrofmedicinskt Centrum, Västra Götalandsregionen med revidering 2014-04-17
<http://intra.vgregion.se/upload/AmbuAlarm/Avtal%20och%20riktlinjer/Regionala/AA%20-%20RR%20202%20Sekund%20a4rtransporter%20mellan%20IVA-avd%20Ver%201.8%20140417.pdf>